

Tonen från toppen avgörande

Byggbranschen är hårt drabbad av fiffel och smutsiga affärer. Men förändringens vindar blåser. Förra året gick Sveriges största byggaktörer ihop i en överenskommelse för att motverka mutor och korruption (ÖMK). En av dem är Veidekke, som hårsatsar på utbildning och information.

TEXT Therese Johansson

VAR TREDJE MUTBROTT som har lett till fällande dom från 2012 och framåt berör byggbranschen, enligt en sammanställning som Institutet mot Mutor har gjort.

VEIDEEKES REGELANSVARIG Elisabeth André berättar om företagets arbete för att vända utvecklingen.

– Alla nyanställda måste gå en obligatorisk introduktionskurs som presenterar de etiska riktlinjerna samt företagets värderingar och kultur. Alla som jobbar med affärer, och möter kunder och leverantörer, får ytterligare en utbildning som går ännu mer på djupet. Utöver

ELISABETH ANDRÉ
regelansvarig på
Veidekke

det har vi en obligatorisk, casebaserad webbutbildning för alla medarbetare kring de etiska riktlinjerna som görs en gång per år.

FÖR ATT TÄPPA till kunskapsluckor och sudda ut gråzoner har Veidekke dessutom infört ett etiskt råd dit medarbetare kan vända sig med frågor och dilemman. Något som slagit igenom stort på företaget.

– Vi får in mängder av frågor. Allt från om det är rätt att tacka ja till en mingelinbjudan från en beställare till om det är okej att åka på studieresa till en leverantör. Detta ser vi som ett bevis på att vårt utbildningsarbete har fått gehör. Det är stor skillnad i öppenhet nu jämfört

med för några år sedan. Om man inte diskuterar frågorna, det är då det är farligt, säger Elisabeth André.

I DET PROAKTIVA arbetet mot mutor och korruption beslutade Veidekke i år att endast tillåta underleverantörer i två led för att undvika oseriösa företag. Något som Elisabeth André tror att även mindre företag i byggbranschen kan tjäna på.

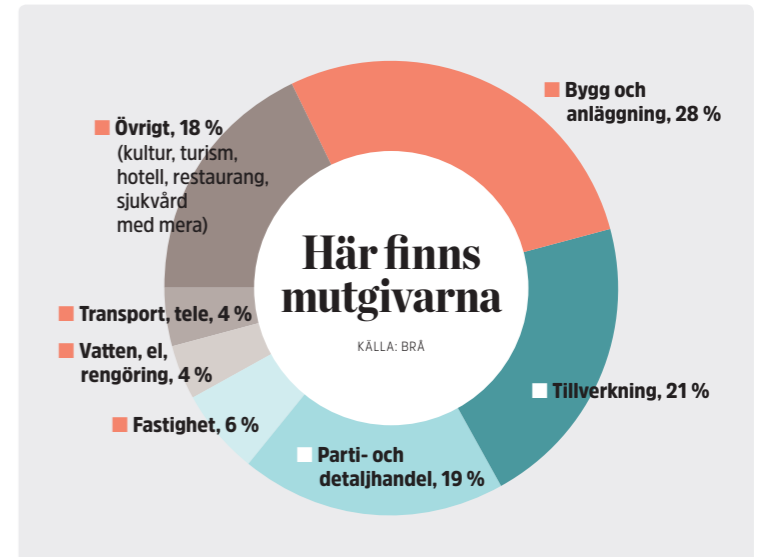
– Blir det för långa kedjor av underleverantörer tappar man till slut kontrollen över vem som jobbar i projektet. På det här viset får vi en mycket större inblick och kan undvika oseriösa företag och i förlängningen problem med mutor och korruption.

Elisabeth André understryker att det överlägset viktigaste för att skapa en

sund företagskultur är att ledningen är aktiv och visar både med ord och i handling vilka värderingar som företaget står bakom – och vad som inte är okej.

– Tonen från toppen är avgörande. Det spelar ingen roll om en mellanchefer eller projektledare gör allt rätt och föregår med gott exempel om inte ledningen visar vägen. Det krävs att högsta chefen samlar personalen, berättar att det här ställer jag mig bakom, och så här vill jag att vi ska jobba.

– Fina broschyrer och webbutbildningar går aldrig att ersätta med det fysiska mötet. Det gäller att involvera alla, ingen ska kunna gömma sig på sin kammare utan att ta ställning i de här frågorna. Kunskap och information är nyckeln till förändring, säger hon. ■

ÖVERENSKOMMELSEN MOT KORRUPTION

Inom den offentligt finansierade byggsektorn har en överenskommelse tagits fram, så att samma regler gäller för beställare och leverantörer.

förändkod för sina medlemsföretag. Medlemmar i Sveriges Byggindustrier har ombetts att aktivt ta ställning och skriva under koden.

■ Överenskommelsen mot korruption, ÖMK, som har tagits fram med stöd från Institutet mot Mutor, IMM, är förankrad i byggbranschen och involverar de stora aktörerna. 1 juni 2014 fick Sveriges Byggindustrier (BI) en gemensam upp-

Näringslivskoden

Näringslivskoden som tagits fram omfattar alla bokföringsskyldiga företag, inklusive offentligt ägda bolag, och omfattar alla typer av förmåner. Den är ett komplement till lagen, men är i princip strängare än brottsbalkens regler varför den som följt koden ska kunna räkna med att förfarandet är straffritt.

WWW.INSTITUTETMOTMUTOR.SE/
SKRIFTER/ NÄRINGSLIVSKODEN/

KORRUPTION

■ Samlingsnamn för brott som trolöshet mot huvudman, handel med inflytande, världslos finansiering av mutbrott och tagande och givande av muta. I debatten används ofta Transparency Internationals definition av korruption:

”Korruption är att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egens eller annan vinning.”

Straffet för korruption är böter eller fängelse i högst två år, vid grova brott upp till sex år.

Bättre resultat (forts.) ➔